

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Controversiarvm Omnivm Hvivs Ævi Lvthero-Calvinisticarvm Libri Tres

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiæ, 1627

LVII. An, & Quomodo sola justificet fides?

urn:nbn:de:hbz:466:1-35233

facta legalium, 2. Quia Rom. 2. *Qui operatur, merces imputatur secundum debitum, non secundum gratiam*: talia sunt opera, quæ solis naturæ viribus fiunt. Ex his obiecta loca soluantur. Ro. 3. 4. Gal. 2. Eph. 2. Tit. 3. Phil 5.

AD II. Et si fides subinde sola nominetur; non tamen sola iustificat: Sic ut & aliæ virtutes quandoque nominantur solæ. Cum enim plures causæ ad vnum effectum concurrant; nunc hæc, nunc alia nominatur. Deinde licet aliquando sola fides sufficiat ad miracula impetranda; non ideo etiam ad iustificandum.

AD III. Vox *Gratis* bifariam capitur: 1. Ut opponitur Debito ex iustitia, vel Merito ex condigno; tunc gratuita iustificatio non excludit Opera dispositiuè concurrentia, vel ut Merita de congruo. 2. Ut opponitur operi facto ex solis naturæ viribus; tunc ea excludit tantum merita propria, id est, nostra ex nobis; non quæ ex Dei auxilio sunt nobis, ut est fides, spes, timor, pœnitentia, &c.

INSTAS: Meritum & Merces sunt relata; si igitur iustitia ex merito datur, ergo non gratis.

DICO. Ut meritum quoddam est ex congruo, sic & merces ex congruo est, quæ magis ex gratia, quam iustitia, debetur. Rom. 4.

AD IV. Vox *Omnis* bifariam capitur.

1. Negatiuè: Ut, *Omnis qui credit, iustificatur*, id est, nemo sine fide iustificatur. Ut ait S. Aug. l. de prædest. c. 8. sit vnus doctor grammaticæ in vrbes dicatur, Omnes ab eo discunt Grammaticam, id est, nemo discit sine illo. Ita

Deus vult OMNES saluos fieri; id est, nemo fit saluus sine Deo.

2. Omnis, id est, omnia hominum genera. Nam Ro. 10. *Non est distinctio Iudei & Graci; nam idem Dominus omnium.*

AD V. Non sat est verbum sola fide apprehendi, nisi & charitate impleatur: cum, ut promissiones offerret, sic præcepta iubeat.

LUTHERVS igitur errat, fidem extollendo.

1. Quod legem impleat, quæ alioquin facta æquit impleti.

AT hoc est caritatis, Rom. 13. 10. 4.

2. Quod fides summum obsequium Deo exhibeat; glorificando eum veracem in promissionibus.

AT Mat. 5. *Videant Opera vestra, & glorificent Patrem*: non ergo sola fides glorificat; sed quæ per caritatem operatur.

3. Quod fides animam sponsat Deo.

AT media caritate.

AD VI. Foret irrita promissio, & inanis fides nostra, si iustificatio posset habere per solam legis cognitionem, aut per opera solis naturæ viribus facta.

Nusquam enim docet Scriptura, iustificationem fieri Aut sola promissionum apprehensione per fidem Aut non pendere eam ex conditione operum. Nunc vniuersè dicta explicari & breuius dispiciamus.

QVÆSTIO LVIII.

An, & Quo Modo SOLA FIDES iustificet?

I. LUTHERVS non valens istud SOLA repetere per Scripturam, in Rom. 4. capus eam fidenter inaccessibiliter monitusque respondit: *Sic volo, Sic in hoc sit promissione voluntas.*

CALVINVS Inst. 3. c. 11. §. 19. producit Scripturas dicentes, *Fidem iustificare sine operibus*

ribus: ergo infert sola iustificat. 2. Deinde concedit, præter fidem requiri aliarum actus virtutum: at hisce vim inesse iustificandi pernegat, in Antid. Trid. sess. 6. can. 9. *Hominem sola fide iustificari cum dicimus, fidem non fingimus caritate vacuam; sed ipsam solam iustificationis causam esse intelligimus.* In Can. 11. *Fides sola iustificat; fides tamen, quæ iustificat, non est sola.* 3. Actus tamen charitatis, timoris, &c. etiam iustificanti, sed non nisi in virtute fidei.

AVTOR. DICO AD I. Voluntas Lutheri, neque producta Scriptura Caluini soluit hunc diuinæ rationis nodum: Nihil asseri ab Sæctarijs debet, nisi in Scripturis expressum: at Solam fidem iustificare, nusquam in ea extare docent. Ergo.

AD II. Scriptura tam aliarum virtutum actus iustificare ait, quam fidem: Nam Eccl. 1. *Timor Domini expellit peccatum.* Luc. 7. *Remittentur ei peccata multa; quoniam dilexit multum.*

AD III. S. Aug. 1. 15. de Trin. c. 18. *Ipsam fidem non facit utilem, nisi caritas. Sine caritate quippe fides potest esse, sed non prodesse.* Quia Gal. 5. *In Christo &c. prodest fides; quæ per caritatem operatur.* Aug. in Ench. c. 8. *Sine amore fides nil prodest.* Quia informis est: at Caluinus informem asseret iustificare solam sine caritate, licet sine hac non sit, vt solis calor non sine luce est.

Denique, Si sola iustificet, necesse est omnes iustificari qui habent Solam. Improbè igitur Lutherani Caluinitas, & illos hi condemnant, vt hæreticos. Nam æquè vtrique Solam habere iactant.

DICANT alter utriusque habere Solam, sed erroribus permistam.

At quid inde? Aut Solam, aiunt, habens fidem, sibi remissa peccata; iusti-

ficatus est & perire nequit: Aut, si peccat, non sola iustificat. Et iustificanti soli non obstant quæcunque peccata; vt per Solam remissa; ergo nec obstant errores hæretici. Quid ergo de fidei articulis tam infestè digladiantur, cum nec obsint, nec profunt Soli fidei iustificanti & saluanti?

II. LUTHERANI: Sola iustificat sic, quia sola apprehendit iusticiam Christi actualem. Sicut Manus apprehendit eleemosinam. Ita Melanch. in *Locis Com. tit. de bonis operib. Rom. in sess. 6.*

CALVINUS Inst. 3. c. 11. §. 7. *Fides, etiam si nullius per se dignitatis sit vel pretij, iustificat nos; Christum asserendo; Sicut Olla pecuniis referta hominem locupletat.*

Explicat ipse MODVM solius iustificantis.

1. Vt Causa effectiua iustificationis; in Antid. supra: *Solam fidem iustificationis CAUSAM intelligimus.* In Can. 11. *Vim iustificandi ac facultatem fidei in solidum vindicamus.*

2. Vt Causam Instrumentalis; Ibid. §. 7. *Fides est duntaxat Instrumentum percipiendæ iustitiæ.*

3. Sola iustificat, vt causa Efficiens, Materialis, Formalis vel vt Instrumentalis. Ita Inst. 3. c. 14. §. 17. *Efficientem causam vitæ æternæ nobis comparanda vbiq; Scriptura predicat. Patris cœlestis Misericordiam; & gratiam erga nos dilectionem; Materialem verò, Christum cum sua obedientia, per quam nobis iusticiam acquisiuit. Formalem quoque vel Instrumentalem, quam esse dicimus, nisi fidem?* Idem ibid. §. 21. 4. Et tamen fides nihil efficit in negotio iustificationis; Quia Inst. 3. c. 13. §. 5. *Quoad iustificationem res est merè PASSIVA, Fides.*

AVTOR. *Apostata vir inutilis*, Prou. 6. & inconstans MODVM per omnes ducit causas, & asserit has omnes; iterumque negat omnes; dum fidem vult Rem merè Passiuam esse. Quid inconstantius dici, fingique potest? Sed & porrò cumulat variatione suas, vt iugulet seipsum hoc magis; mi-

nus-

nusque indigeat refutationis nostræ. Nam si quæras: Quis sit propriè Actus fidei, qui iustificat?

CALVINVS. I. ait Inst. 3. c. 11. §. 2. Qui Christi iustitiam per fidem APPREHENDIT. Sic & cap. 16. §. 1.

2. Actus, Inst. 3. c. 2. §. 2. Ex eo salutem consequimur, quãdo Deum Agnoscimus nobis esse propitiũ Patrem. Et §. 16. Verè fidelis non est, nisi qui solida persuasionẽ, Deum sibi propitiũ Patrem esse persuasus, de eius benignitate omnia sibi pollicetur.

3. Actus, Inst. 3. c. 2. §. 11. Peccatorum remissionem Sp. Sanctus propriè in solũ Electis obsignat; ut eam Speciali fide APPLICENT.

4. Actus ibid. §. 16. Verè fidelis non est, nisi qui confidenter se regni cœlestis heredem gloriatur.

Ecce Actus quaternos; Apprehendere iustitiam Palsi: Credere promissionem propitij sibi Dei: Applicare sibi eandem: & Credere se excidere accepta iustitia non posse.

AVTOR. Tanta in varietate quo modo quis saluabitur? Vno contenti, iustificari nequibunt: Quia Calvinus ex æquo requirit singulos. Sin' omnes necessarii: certè ex Scriptura doceri nequit. Nam dictum Magdalenz, Luc. 7. fides tuate saluam fecit. Hæmorrhoiis, Luc. 8. Filia, fides tua saluam te fecit. Apostoli, haud dubiè iustificati, non credebant passurum Iesum, Luc. 18. v. 31. Mat. 16. v. 21. At ostendantur actus dicti in eis: nam duæ illæ nihil dum sciebant de passione Domini: hi non eam credebant, & ex fide accepta exciderunt. Quo igitur Modo iustificati sunt?

QVÆSTIO LIX.

An vera fides possit reipsa ab Dilectione separari; ut SOLA iustificet?

LYTHERANI Rigidi affirmant rectè, sed malè

ceterarum virtutum præsentiam merent; excludunt, quòd SOLAM fidem pernicacius propugnent. Vide supra quæst. 17.

CALVINISTAE verò pernegant, cum Melanch. apud Scharpium in *Curso Theol.* sect. 22. q. 6. Veram fidem iustificantem, aiunt, nunquam sine Dilectione esse posse magis, quam ignis sine calore, aut sol sine lumine.

SVADENT istis. 1. Quia Iac. 2. fides sine caritatis operibus est, ficta & mortua.

2. Quia nemo nouit Deum in Christo, id est, credit, nisi qui mandata eius seruat, 1. Ioan. 2. id est, diligit.

3. Nemo in luce est & manet, id est, credit, nisi qui diligit. 1. Ioan. 2.

4. Omnis qui credit, est filius Dei, id est, Deum amat, 1. Ioan. 5.

5. Dilectio est forma fidei, ut volunt Protestantij: at forma dat esse rei: ergo ab elle nequit.

6. Deus in Christo iudicabit de fide & dilectione, Mat. 25. Luc. 7. Ergo, Nam ponit, 1. Ioan. 13. v. 35. dilectionem infallibile signum fidei.

7. Fides semper est efficax & operatur per dilectionem: Gal. 5. Ergo separari nequeant.

8. Fides datur electis ut eis proficit: at fides sine caritate nil prodest, 1. Cor. 13.

AVTOR. Fides per se, sed informata, potest à dilectione, cæterisque virtutibus separata esse. 1. Ioan. 12. Multi ex Principibus Crediderunt in eum; sed non Confitebantur. Dilexerunt enim magis gloriam hominum, quam Dei, quod est non diligere Deum.

INSTANT: Habuerunt solùm notitiã Christi imperfectam; non fidem veram.

AT crediderunt ait absolutè; sicut ibidem ait & de alijs, Credebant; item Non credebant. Consentit S. Aug.

H. 1. Cor. 13. Si habuero omnem fidem &c. Caritatem autem non habueri nihil sum.

INSTANT. I. Ex suppositione loquitur, quæ nil affirmat, nec ponit in re: docetq; ex conditione